

F.t.l. vedr. egnsudvikling

Lovforslag nr. L 95. Fremsat den 1. december 1983 af Svend Andersen (S), Ritt Bjerregaard (S), Arne Jensen (S), Erling Jensen (S), Kelm-Hansen (S), Tove Lindbo Larsen (S), Lerne (S) og Lissa Mathiasen (S)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om egnsudvikling

(Etablering af en egnsudviklingsfond)

§ 1

I lov nr. 219 af 7. juni 1972 om egnsudvikling foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Der oprettes en fond til fremme af industriel og anden erhvervsmæssig udvikling i egne af landet, hvor dette må antages at være af væsentlig betydning for befolkningens adgang til at opnå andel i samfundets almindelige økonomiske, sociale og kulturelle fremskridt.

Stk. 2. Fondens midler kan anvendes til lån, garantier og tilskud i overensstemmelse med reglerne i denne lov.«

2. § 2, stk. 1, affattes således:

»Fonden ledes af et egnsudviklingsråd.«

3. I stk. 1, 1. pkt., i §§ 6, 7, 8 og 9 udgår ordene »af statskassen«.

4. I § 9, stk. 4, ændres »staten« til: »egnsudviklingsfonden«.

5. § 12 ophæves.

6. I § 15, stk. 2, ændres »statsgaranti eller statslån« til: »garanti eller lån«.

7. § 16 affattes således:

»§ 16. Fondens midler tilvejebringes gennem overførsel af tilbagebetalte ydelser på tidligere og kommende egnsudviklingslån og ved bevilling på de årlige finanslove. Ubrugte midler, der ikke anvendes i et finansår, forbliver i fonden til anvendelse i senere finansår.

Stk. 2. Udgifterne til fondens administration afholdes af fondens midler.«

8. Overalt i denne lov ændres »handelsministeren« til: »industriministeren«, og »handelsministeriet« ændres til: »industriministeriet«.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, men har for så vidt angår tidligere ydede egnsudviklingslån virkning for ydelser, der forfalder til betaling fra og med 11. december 1983.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Egnsudviklingsordningen har i den årrække, den har eksisteret, givet et meget betydeligt bidrag til at skabe en mere jævn industriel udvikling i Danmark. Gennem de tusinder af arbejdspladser, der er skabt, er der givet et væsentligt bidrag til beskæftigelse af den arbejdskraft, der ikke mere er beskæftiget i landbruget.

Selv om den industrielle fordeling på landets forskellige regioner dermed er blevet mere jævn, er der – når man tager hensyn til den samlede erhvervsfordeling, herunder bl.a. serviceområderne – stadig tale om betydelige forskelle i beskæftigelsesmuligheder og erhvervs miljø i bred betydning.

Ledigheden er steget stærkt over hele landet, men egnsudviklingsområderne er stadig væk de hårdest ramte. Alligevel må det være rimeligt at fjerne de særlige muligheder for at give tilskud til flytning fra et område uden for egnsudviklingen til et egnsudviklingsområde. Dermed legaliserer man den restriktive praksis, som rådet i de senere år har fulgt ved administrationen af bevillingerne, en praksis, hvor man også nøje har overvåget, at støtten ikke fører til konkurrenceforvridning ved oprettelse af produktioner i egnsudviklingsområder, der kunne tænkes at udkonkurrere allerede etablerede virksomheder uden for egnsudviklingsområderne.

Egnsudviklingsordningen må under beskæftigelseskrisen koncentreres om at støtte udbygningen i de svage områder og ikke anvendes til at flytte rundt med beskæftigelsen.

Egnsudviklingens effektvurdering viser meget tydelige beskæftigelsesmæssige resultater af den givne støtte, ligesom de egnsudviklingsstøttede virksomheder har betydelige positive valutamæssige virkninger såvel ved direkte eksport som ved importkonkurrerende produktion. Egnsudviklingsordningen hævder sig således meget positivt blandt de forskellige erhvervsstøtteordninger, samtidig med at den støtter landets svageste områder.

Et særligt aspekt af egnsudviklingsordningen er i øvrigt, at den indeholder muligheder for at mod-

virke særlig truende udviklinger på det erhvervs-mæssige område i en egn af landet på fuldt EF-medholdelig måde.

Det er i øvrigt væsentligt at være opmærksom på, at egnsudviklingsordninger findes generelt i EF-landene og på et økonomisk niveau, der pr. indbygger generelt ligger over det danske.

En nedtrapning af egnsudviklingsstøtten alene i Danmark vil dermed automatisk også gøre Danmark mindre attraktiv over for udenlandske investorer og kan endda friste danske virksomheder til at udnytte de øvrige EF-landes bedre ordninger.

Det foreliggende lovforslag indebærer en stabilisering af egnsudviklingens finansielle muligheder gennem en fondsdannelse, der får rådighed over renter og afdrag på tidligere egnsudviklingslån såvel som på fremtidige lån.

Egnsudviklingsordningen har i virkeligheden i de senere år været selvbærende, forstået på den måde, at ydelserne på tidligere afgivne lån har svaret til de årlige finanslovbevillinger bortset fra de direkte investeringstilskud, som gives til projekter med særlig høj beskæftigelsesvirkning i særlig vanskeligt stillede områder.

For 1983 udgør ydelserne på tidligere afgivne lån således godt 260 mill. kr. over for bevillingen på finansloven på 345 mill. kr. inkl. investeringstilskud.

Den statslige nettoudgift ved egnsudviklingsordningen har således været knap 90 mill. kr. eller svarende til det direkte investeringstilskud.

Det foreliggende lovforslag forudsætter, at egnsudviklingsfonden ud over rådigheden over ydelserne på afgivne lån årligt bevilges en værdireguleret ramme for investeringstilskud på finansloven, hvilket for 1984 kan budgetteres til 100 mill. kr.

Lovforslaget vil ikke medføre øgede administrationsudgifter, idet Kongeriget Danmarks Hypotekbank forudsættes fortsat at forestå opkrævningen af forfaldne ydelser og afviklingen af lånene.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

I stk. 1 er – bortset fra markeringen af, at der er tale om en fond – den tidligere målsætningsparagrafs formulering bibeholdt. I et nyt stk. 2 er angivet de midler, som egnsudviklingsfonden har til sin rådighed.

Det nuværende stk. 2 er udeladt, idet det forudsættes, at egnsudviklingsordningen naturligt må indpasse sine investeringer, så der opnås en lokalisering, der er hensigtsmæssig for såvel erhvervslivet som for den offentlige fysiske og økonomiske planlægning.

Til nr. 2, 3 og 4

Ændringerne er rent redaktionelle.

Til nr. 5

I konsekvens af, at det ikke under de nuværende omstændigheder er hensigtsmæssigt at flytte rundt med beskæftigelsen, foreslås det, at der ikke mere skal være adgang til at give støtte til virksomheders og medarbejderes flytteomkostninger.

Hele paragraffen foreslås derfor ophævet.

Til nr. 6

Forslaget er rent redaktionelt.

Til nr. 7

Bestemmelsen beskriver fondens finansielle grundlag, der fremover kommer til at bestå af de løbende ydelser på egnsudviklingslån samt årlige finanslovbevillinger af en værdireguleret ramme svarende til de nuværende investeringstilskud. Det er fundet formålstjenligt at markere, at ubrugte midler ved finansårets udløb kan overflyttes til senere finansår, ligesom det er fundet rigtigt, at det selv bærende princip, der ligger bag forslaget om fondsdannelse, udstrækkes til også at omfatte fondens administrationsudgifter. Det er i denne forbindelse som tidligere nævnt forudsat, at Kongeriget Danmarks Hypotekbank fortsat forestår opkrævningen af ydelser og afviklingen af lån.

Til nr. 8

Ændringen er alene af redaktionel karakter.

Til § 2

Det foreslås at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, men loven har for så vidt angår tidligere ydede egnsudviklingslån virkning for ydelser der forfalder til betaling fra og med 11. december 1983. Dette indebærer at ydelser på tidligere afgivne egnsudviklingslån pr. 11. december 1983 og 11. juni 1984 kan finansiere långivningen i 1984 uden likviditetsforskydninger.